

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEME LA GAE (HL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

2017

MEMORANTAMO

MEPUTSO: 100

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 13.

ELA HLOKO:

- Diriša rubriki ye ge o swaya ditaodišo (Lephephe la 3, KAROLO YA A).
- Meputso ya 0–50 e arotšwe ka magato a mahlano a ditlhalošo.
- Mo go diteng, polelo le mongwalelo, le legato le lengwe le le lengwe la magato a ditlhalošo a mahlano le arotšwe ka dikarolwana tše pedi, e lego legato la godimo le la fase go lebeletšwe kabو ya meputso le ditlhalošo.
- Sebopego ga se sa arolwa ka legato la godimo le la fase.

KAROLO YA A: RUBRIKI YA GO SWAYA DITAODIŠO [MEPUTSO YE 50]

Dinyakwa		Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG LE PEAKANYO (Go araba dipotšišo) Tatelano ya dikgopolole go dirwa peakanyo. Temogo ya morero, baamogedi ba tshedimošo le dikamano.	Legato la godimo	28–30	22–24	16–18	10–12	4–6
		-Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša. -Dikgopolole tše bohlale, tša go hlohla mabjoko tše di tšwelego mahlalagading. -Peakanyo le tlemagano ke tše di ikgethilego go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Potšišo e arabilwe gabotsebotse. -Dikgopolole di kgahliša kudu ebile di sepelelana le hlogo/sererwa. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole tše botsebotse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Karabo e a kgotsofatsa. -Dikgopolole tlemagane ebile di a kgodiša. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole tše kaone go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Tlemagano ya dikgopolole ga se ya maleba. -Dikgopolole tšwelele gabotse ebile ga di bontshe boitlhamele. -Tatelano le tlemagano ya dikgopolole tšwelela gannyane.	-Molekwa o tšwele tseleng kudukudu. -Dikgopolole di hlakahlakane ebile ga di nepiše. -Dikgopolole ga di nepiše hlogo ebile di a ipoletša. -Ga go telano le tlemagano ya dikgopolole.
MEPUTSO YE 30	Legato la fase	25–27	19–21	13–15	7–9	0–3
		-Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo. -Dikgopolole tše bohlale tša go tšwa mahlalagading. -Bokgoni bja maemo a godimo bja go beakanya le go tlemaganya dikgopolole go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Potšišo e arabilwe gabotse. -Dikgopolole di a kgahliša kudu ebile di sepelelana le hlogo/sererwa. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole tše botse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Potšišo e arabilwe ka mo go kgotsofatsago eupša ga se ya hlaka gabotse. -Tlemagano ya dikgopolole e a kgotsofatsa ebile e a kgodiša. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole di a kgotsofatsa go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Molekwa o tšwele tseleng. -Dikgopolole di hlakahlakane. -Ga go peakanyo goba tlemagano ya dikgopolole yeo e tšwelelagoo.	-Ga go bolelwe selo ka hlogo yeo e filwego. -O tšwele tseleng kudukudu. -Diteng ga di nepiše ebile di hlakahlakane.

POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE		14–15	11–12	8–9	5–6	0–3
Segalo, retšistara, mongwalelo, tlotlontšu ya maleba ya morero le dikamano. Kgetho ya mantšu. Tirišo ya polelo le melawana, maswao, popopolelo le mopeleto.	Legato la godimo	<ul style="list-style-type: none"> -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana kudukudu le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo ke ya boitshepo, ya go nona, ya maatlakgogedi. -Polelo e na le segalo sa go ba le maatlakgogedi ebole e nonne ka mebolelwana ya go kgahliša. -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo le mopeleto. -Polelo e beakantswe ka bokgwari bja maemo a godimodimo. 	<ul style="list-style-type: none"> -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo e na le maatla, ya segalo sa maleba. -Diphošo tša popopolelo le mopeleto ga se tše kae. -Polelo e beakantswe gabotsebotse. 	<ul style="list-style-type: none"> -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Tirišo ya maleba ya polelo e dira gore molaetša o kwagale. -Segalo ke sa maleba. -Mebolelwana e dirišitšwe go godiša boleng bja diteng. 	<ul style="list-style-type: none"> -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gannyane le morero, baamogedi le dikamano. -Tirišo ya polelo ke ya motheo. -Segalo le mošito ga se tša maleba. -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale. 	<ul style="list-style-type: none"> -Polelo ga e kwešišagale. -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale.
MEPUTSO YE 15		13	10	7	4	
	Legato la fase	<ul style="list-style-type: none"> -Polelo ya maemo a godimodimo ya go ba le segalo se maatla. -Ga go na le ge e kaba phošwana e tee ya popopolelo goba mopeleto. -Polelo e beakantswe ka bokgwari. 	<ul style="list-style-type: none"> -Polelo ke ya maemo a godimo ya go ba le maatlakgogedi. -Segalo ke sa maleba sa go ba le maatlakgogedi. -Diphošwana tše nnyane tša popopolelo le mopeleto. -Polelo e beakantswe gabotse. 	<ul style="list-style-type: none"> -Tirišo ya polelo e a kgotsofatša eupša e na le diphošo. -Segalo se a kgotsofatša eupša mebolelwana ga se ya dirišwa o kaalo. 	<ul style="list-style-type: none"> -Polelo ga e kgotsofatše. -Ga go phapantšho ya mafoko. -Tlotlontšu ga se ye kaalo. 	
SEBOPEGO		5	4	3	2	0–1
Dinyakwa/Dipharologantšho tša setšweletšwa. Tšwetšopele ya ditemana le tlhamo ya mafoko.		<ul style="list-style-type: none"> -Tšwetšopele ya sererwa ke ya maemo a godimodimo. -Tlhalošo ya dikgopolole ya maemo a godimodimo. -Tlhamo ya mafoko le ditemana ke ya go ikgetha, ya maemo a godimodimo. 	<ul style="list-style-type: none"> -Tatelano ye botse ya tšwetšopele ya dintlha. -Tlemagano ye botse ya dintlha le dikgopolole. -Mafoko le ditemana di beakantswe ka makgethe. 	<ul style="list-style-type: none"> -Dintlha tša maleba di tšweleditšwe. -Mafoko le ditemana di hlamegile gabotse. -Taodišo e a kwagala. 	<ul style="list-style-type: none"> -Dintlha tša maleba ga se tše kae. -Mafoko le ditemana di na le diphošo. -Taodišo e a kwagala eupša e na le mafokodi. 	<ul style="list-style-type: none"> -Dintlha tša maleba ga di gona. -Mafoko le ditemana di fošagetše. -Taodišo ga e kwagale.
MEPUTSO YE 5						

KAROLO YA B: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE TELELE TŠA TIRIŠANO [MEPUTSO YE 25]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO -Go araba dipotšišo le dikgopoloo. -Tatelano le peakanyo ya dikgopoloo. -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantsho le dikamano.	13–15 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša. -Dikgopoloo ke tše bohlale tša go tšwa mahlalagading. -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi. -Tlemagano ya diteng le dikgopoloo ke ya maemo a godimo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba go sepelelana le setšweletšwa.	10–12 -Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa. -Molekwa ga se a tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopoloo ke ye botse. -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphosha di se kae.	7–9 -Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane. -Tlemagano ya dikgopoloo le dikamano e a kgotsofatša. -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphosha tše dintšinyana.	4–6 -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopoloo ga se ye kaalo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo ebile e thekga sererwa gannyane. -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo. -Go tlogetšwe dintlhha tše bohlakwa.	0–3 -Karabo ya gagwe ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa. -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu. -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopoloo. -Ditaba di tlhalošwa gannyane. -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona.
MEPUTSO YE 15	9–10 Segalo, retšistara, setaele, morero, baamogedi le dikamano. Tirišo ya polelo le melawana. Kgetho ya mantšu. Maswao le mopeleto.	7–8 -Segalo, retšistara, setaele le tlolontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo e nepagetše ebile e tlamegile gabotse. -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee.	5–6 -Segalo, retšistara, setaele le tlolontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo ga e na diphosha tša popopolelo ebile e tlamegile gabotse. -Tlolontšu ke ye ntši. -Gantši ga go diphosha.	3–4 -Segalo, retšistara, setaele le tlolontšu ga di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Popopolelo ga se yeo e nepagetše ebile e tlletše ka diphosha. -Tlolontšu ga se ye ntši. -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe.	0–2 -Segalo, retšistara, setaele le tlolontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Sengwalo se tlletše ka diphosha ebile se tlakahlakane. -Tlolontšu yeo e lego gona ga e sepelelana le morero le ga nnyane. -Molaetša ga o tšwelele le ga nnyane.
MEPUTSO YE 10					

LEPHEPHE LA 3 KE MOSWANANOŠI, GO DIRIŠWA MASWAO A GO IKGETHA A GO SWAYA LEPHEPHE LE. ELA TLHOKO MASWAO A O A FILWEGO KA TLASE.

MASWAO A GO SWAYA LETLAKALA LA BORARO

1. () **Go tlogetšwe leswao**
2. ⓠ **Go šomišitšwe tlhaka ye nnyane sebakeng sa tlhakakgolo goba go dirišitšwe ye kgolo sebakeng sa ye nnyane**
3. ⓒ **Kopanya mantšu**
4. / **Kgaoganya mantšu**
5. II? **Ga go kwešišege**
6. ← **Thoma morago**
7. → **Thoma pele**
8. # **Temana ye mpsha e thoma fa**
9. ○ **Bošaedi**
10. ?? **Hlogo ga e gona**
11. ___ **Go dirišitšwe mopeleto wa go fošagala**
12. ^ **Go tlogetšwe tlhaka/lentšu**

KAROLO YA A: DITAODIŠO

POTŠIŠO YA 1

Ditaodišo tšeо di botšišitšwego.

1.1 Taodišokanegelo

1.7.1

le **Tlhalošo**

1.7.2 Taodišokanegelo e laodiša kanegelo goba tiragalo ye e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Tšeо di swanetšego go hlokomelwа ge go ngwalwa taodišo ya go anegwa:

- Kanegelo e swanetše go kgodiša
- Balekwa ba anege ka bokgwari ka mokgwa woo dilo tša go gapeletšwa di feleletšago di senya ka gona (1.1)
- Gantši taodišo ye e ngwalwa ka lebaka le le fetilego
- Ditemana tša matseno di swanetše go tanya šedi ya mmadi
- Kanegelo ge e le ye botse e swanetše go ba le ntlha ye e e laetšago
- Thumo ya moswananoši ya go kgahliša e swanetše go kgotsofatša
- Kgahlego ya mmadi e swanetše go lotwa go fihla mafelelong
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa go hlaloša

[50]

1.2 Taodišotlhalošo

1.7.1

le **Tlhalošo**

1.7.2 Ka taodišotlhalošo, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe di ka hlalošwa.

Tšeо di swanetšego go hlokomelwа ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu
- Balekwa ba hlaloše ka botlalo seo se kilego sa ba diragalela maphelong a bona moo ba feleleditšego ba leboga (1.2)
- Kgetha mantšu le dikgopoloo ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago
- Dikakanyo malebana le go bona, go kwa, go kgwatha, modumo le tatso di ka šomišwa go dira gore tlhalošo e kwešišege
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona

[50]

1.3 Taodišokgadimo/kgopodišišo/keleletšo

le

1.4 **Tlhalošo**

Ka taodišokgadimo mongwadi o eleletša tiragalo yeo a kilego a e bona/a e kwa/a e badilego nakong yeo e fetilego gomme a tšweletša maikutlo a gagwe go ya ka fao a gopolago ka gona.

Tšeо di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye
- Karolo ye kgolo ya taodišo e ka ba tlhalošo
- Balekwa ba gopodiše ka botlalo tiragalo yeo e ilego ya dira gore ba itshole le yeo e kilego ya dira gore ba tshepe motho kganthe motho yoo ga se a loka (1.3 le 1.4)
- Ditlhalošo di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi go mmadi
- Dikgopololo tšeо di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnete bja mongwadi le boyena bja gagwe

[50]

1.5 Taodišongangišano

Tlhalošo

Ka taodišongangišano mongwadi o na le kgopololo ye e itšeng goba ntlhakemo gomme a fe dintlha tša go fahlela goba go thekga maemo a gagwe. Kgopololo ya mongwadi e swanetše go kwešišega taodišong ka moka. Ka taodišo ye mongwadi o leka go fekeetša mmadi gore a kwane le kgopololo ya gagwe.

Tšeо di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišongangišano:

- Thoma ka go laetša kgopololo ya gago ka tsela ya maatlakgogedi mabapi le hlogo
- Balekwa ba ngange ka mahlakore a go dumela le go ganetša mabapi le mabaka ao a dirago gore bahumi ba humele pele mola bahloki ba dilela sa ruri
- Efa dintlha tša go fahlela kgopololo ya gago le go thekga seo
- Mongwadi o tla tsepelela dintlha tša go ganetša pego
- Bjalo ka mongwadi wa taodišo, tšweletša dikgopololo tše maatla ka ge taodišo ye e ama maikutlo a gago
- Ditlabelo tša makgethe le tsebo ya go kgodiša di swanetše go šomišwa
- Polelo e swanetše go ba ye maatla gore e hlohle maikutlo a mmadi Hlokomela gore polelo e se be ye mpe
- Thumo le yona e swanetše go ba ye maatla, ya go kwala le go kgodiša

[50]

1.6 Taodišokahlaahlo

Tlhalošo

Taodišo ye ga e na maikutlo a mongwadi. Yona e leka go tšweletša mahlakore a mabedi a poledišano ka go lekana. Mongwadi o hlokomela dintlha tša go fapana tša hlogo ye gomme a hlagiša dikgopololo tša go fapana ntle le go tšea lehlakore. Mongwadi a ka ba le thumo ye e itšeng mafelelong a taodišo, eupša dintlha tša go thekga goba go ganetša di swanetše go lekalekana le go kwagala.

Tšeо di swanetšego go hlokomelwa taodišong ye:

- Mongwadi o swanetše go kwešiša le go lebelediša mahlakore a mabedi a taodišo ntle le go tšea lehlakore
- Balekwa ba ahlaahle tswalano ya Mmušo/Maafrika-Borwa (badudi) le bafaladi.
(Ela hloko: Afrika-Borwa e ka ba mmušo goba badudi)

- Taodišo e swanetše go kwagala le go ikema ka dintlha. Seo se ra gore e se huetšwe ke maikutlo a mongwadi
- Dikahlaahlo e be tša moya wo o fodilego, tša go naganwa gabotse le go thekgwa ka tshwanelo
- Segalo e be sa go hloka khuduego eupša e be seo se kgodišago sa go hloka lenyatšo
- Mongwadi a ka fa maikutlo a gagwe mafelelong a taodišo eupša seo e se be thumo ya taodišo

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: **50**

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO

POTŠIŠO YA 2

2.1 LENGWALO LA SEGWERA

Go tšweletšwe tše di latelago:

- Sebopego le botelele e be tša maleba
- Atrese e tee fela ya mongwadi/moromedi
- Letšatšikgwedi le ngwalwe ka tlase ga atrese
- Madume/Matseno a makopana a maleba
- Diteng e be tša maleba tša go loma motho tsebe mabapi le ketelo ya ka sephiring
- Retšistara le polelo ya go hlompha le go lokologa
- Tšhomisopolelo, tlottlontšu le maswaodikga e be tše di nepagetšego
- Mafelelo/Bofelo e be boitsebišo bja mongwadi ka mokgwa wa setlwaedi
Mohlala: Ke nna/Wa lena/Morwa wa lena/Morwedi wa lena Mosima

[25]

2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO

Go tšweletšwe tše di latelago:

- Sebopego le botelele e be tša maleba
- Atrese ya mongwadi/moromedi
- Atrese ya moamogedi/moromelwa
- Madume/Matseno le hlogo ya taba
- Diteng e be tša maleba tša go leboga
- Retšistara le polelo e be tša semmušo
- Tšhomisopolelo, tlottlontšu le maswaodikga e be tše di nepagetšego
- Mafelelo/Bofelo le leina
Mohlala: Wa lena/Ka boikokobetšo
Mna/Mdi Maleka

[25]

2.3 TŠA BOPHELO BJA MOHU

Go tšweletšwe tše di latelago:

- Leina le sefane sa mohu
- Batswadi ba mohu
- Lefelo leo mohu a belegetšwego go lona
- Letšatši la matswalo a mohu
- Dithuto tše mohu a di fihleletšego
- Tša mošomo
- Ditiro tše botse le tša go kgahliša tše mohu a gopolwago ka tšona
- Letšatši leo a hlokofetšego ka lona
- Seo se hlotšego lehu la gagwe
- Maina a meloko ya kgauswi yeo mohu a e tlogetšego
- Lefoko la taelo. Mohlala: Mohu a ka laelwa ka sereto
- Retšistara le polelo e be tša semmušo
- Tšhomisopolelo, tlottlontšu le maswaodikga e be tše di nepagetšego

[25]

2.4 PEGO

Go tšweletšwe tše di latelago:

- Go be le hlogo, matseno, mmele le mafelelo
- Ngwala ka motho wa pele
- Ngwala ka lebaka le le fetilego
- Mahlaodi le mantšu ao a tsošago maikutlo go tšweletša dikgopololo
- Retšistara le polelo e be tša maleba
- Tšhomisopolelo, tlottlontšu le maswaodikga e be tše di nepagetšego
- Diteng di be mabapi le bomenemene bja go fa batho ditene motseng wa geno ntle le tumelelo ya kgoši

[25]

2.5 POLELO

Go tšweletšwe tše di latelago:

- Matseno, mmele le mafelelo/thumo
- Matseno e be ao a gogago šedi ya batheeletši
- Diteng di be mabapi le polelo yeo e ka fiwago kopanong le bengmošomo
- Go šomišwe mafoko a makopana a dikgopololo tše bonolo
- Go dirišwe mehlala ya go tlwaelega
- Retšistara le polelo e be tša semmušo
- Tšhomisopolelo, tlottlontšu le maswaodikga e be tše di nepagetšego

[25]

2.6 TAODIŠWANA/ATHIKELE YA KURANTA

E tšweletše tše di latelago:

- Hlogo ya taba
- Leina la mmegi
- Dintlha di fiwe ka boripana le ka nepagalo ntle le go kgopamiša nnete
- Dintlha tše bohlokwa di ngwalwe pele. Mohlala: Mang? Eng? Bjang? Neng? Kae? Go reng?
- Go ngwalwe ditaba tše bohlokwa fela
- Diteng di be mabapi le maele ao a fiwago setšhaba mabapi le ditokelo
- Taodišwana/Athikele e tsoše kgahlego le go hlohleletša mmadi
- Retšistara le polelo e be tša semmušo
- Tšhomisopolelo, tlottlontšu le maswaodikga e be tše di nepagetšego

[25]

PALOMOKA YA KAROLO YA B:	50
PALOMOKA YA TLHAHLOBO:	100

MEKGWA YA GO SWAYA**KAROLO YA A**

(Dintla tša mmepe wa monagano di nyalelane le diteng tše di lego mabapi le sererwa)

1. TAODIŠO

- Diteng (dintla tše di lebanego le hlogo) = meputso ye 25 (**D**)
- Peakanyo/Thulaganyo: mmepe wa monagano (dikgopololo tša maleba di nyalelane le diteng tše di lego mabapi le sererwa) = meputso ye 5 (**P**)
- Tirišo ya polelo = meputso ye 10 (**TP**)
- Maikutlo = meputso ye 3 (**MK**)
- Padišo/Palobohlatse = meputso ye 2 (**PB**)
- Sebopego = meputso ye 5 (**S**)
 - Matseno = Moputso o 1
 - Mmele = Moputso o 1
 - Mafetšo = Moputso o 1
 - Mafoko = Moputso o 1
 - Ditemana = Moputso o 1

(Ge molekwa a hweditše meputso ya godimo ka diteng a abelwe meputso ya godimo go tirišo ya polelo)

Kabo ya meputso ya diteng le polelo

Meputso ya diteng	Meputso ya polelo
25	10
22 - 24	09
19 - 21	08
16 - 18	07
13 - 15	06
10 - 12	05
07 - 09	04
04 - 06	03
01 - 03	02

KAROLO YA B**DITŠWELETŠWA TŠE TELELE TŠA TIRIŠANO**

(Dinthla tša mmepe wa monagano di nyalelane le diteng tšeо di lego mabapi le sererwa)

2.1 LENGWALO LA (SEGWERA LE SEMMUŠO)

le Diteng = meputso ye 8 (**D**)

- 2.2 • Peakanyo (tlemagano ya mafoko le ditemana) = meputso ye 2 (**P**)

- Mmepe wa monagano = moputso o 1 (**M**)

- Sebopego Meputso ye 4 (**S**)

 - Atrese = meputso ye 1+1 (Lengwalong la semmušo)

 - Letšatšikgwedi = moputso o 1

 - Matseno = moputso o 1

 - Mafetšo = moputso o 1

- Polelo, mongwalelo le padišišo/palobohlatse = meputso ye 10

 - Tirišo ya polelo = meputso ye 7 (**TP**)

 - Maikutlo/Khuduego/Moya/Atmosfere/Segalo = meputso ye 2 (**MK**)

 - Padišišo/Palobohlatse = moputso o 1 (**PB**)

(Ge molekwa a hweditše meputso ya godimo ka diteng a abelwe meputso ya godimo go tirišo ya polelo)

2.3 TŠA BOPHELO BJA MOHU

Diteng (dintlha, retšistara le segalo) = meputso ye 8 (**D**)

- Peakanyo (tlemagano ya mafoko le ditemana) = meputso ye 2 (**P**)

- Mmepe wa monagano = meputso ye 2 (**M**)

- Sebopego Meputso ye 3 (**S**)

 - Matseno

 - Mmele

 - Mafetšo

- Polelo, mongwalelo le padišišo/palobohlatse = meputso ye 10

 - Tirišo ya polelo = meputso ye 7 (**TP**)

 - Maikutlo/Khuduego/Moya/Atmosfere/Segalo = meputso ye 2 (**MK**)

 - Padišišo/Palobohlatse = moputso o 1 (**PB**)

(Ge molekwa a hweditše meputso ya godimo ka diteng a abelwe meputso ya godimo go tirišo ya polelo)

2.4 PEGO

- Diteng = meputso ye 8 (**D**)

- Peakanyo (tlemagano ya mafoko le ditemana) = Meputso ye 2 (**P**)

- Mmepe wa monagano = Moputso o 1 (**M**)

- Sebopego = meputso ye 4 (**S**)

 - Hlogo = Moputso o 1

 - Matseno = Moputso o 1

 - Mmele = Moputso o 1

 - Mafelelo = Moputso o 1

- Polelo, mongwalelo le padišišo/palobohlatse = Meputso ye 10

 - Tirišo ya polelo = meputso ye 7 (**TP**)

 - Maikutlo/Khuduego/Moya/Atmosfere/Segalo = meputso ye 2 (**MK**)

 - Padišišo/Palobohlatse = moputso o 1 (**PB**)

(Ge molekwa a hweditše meputso ya godimo ka diteng a abelwe meputso ya godimo go tirišo ya polelo)

2.5 POLELO

- Diteng (dintlha, retšistara le segalo) = meputso ye 8 (**D**)
- Peakanyo (tlemagano ya mafoko le ditemana) = meputso ye 2 (**P**)
- Mmepe wa monagano = meputso ye 2 (**M**)
- Sebopego = meputso ye 3 (**S**)
 - Matseno = Moputso o 1
 - Mmele = Moputso o 1
 - Mafetšo = Moputso o 1
- Polelo, mongwalelo le padišišo/palobohlatse = Meputso ye 10
 - Tirišo ya polelo = meputso ye 7 (**TP**)
 - Maikutlo/Khuduego/Moya/Atmosfere/Segalo = meputso ye 2 (**MK**)
 - Padišišo/Palobohlatse = moputso o 1 (**PB**)

(Ge molekwa a hweditše meputso ya godimo ka diteng a abelwe meputso ya godimo go tirišo ya polelo)

2.6 TAODIŠWANA/ATHIKELE YA KURANTA

- Diteng (dintlha, kakaretšo, retšistara le segalo) = meputso ye 8 (**D**)
 - Peakanyo (tlemagano ya mafoko le ditemana) = meputso ye 2 (**P**)
 - Mmepe wa monagano = meputso ye 2 (**M**)
 - Sebopego = meputso ye 3 (**S**)

Go lebelelwę tše di latelago

 - **Matseno = Moputso o 1**
 - **Mmele = Moputso o 1**
 - **Mafetšo = Moputso o 1**
 - Polelo, mongwalelo le padišišo/palobohlatse = Meputso ye 10
 - Tirišo ya polelo = meputso ye 7 (**TP**)
 - Maikutlo/Khuduego/Moya/Atmosfere/Segalo = meputso ye 2 (**MK**)
 - Padišišo/Palobohlatse = moputso o 1 (**PB**)
- (Ge molekwa a hweditše meputso ya godimo ka diteng a abelwe meputso ya godimo go tirišo ya polelo)**
- **Kabo ya meputso ya diteng le polelo**

Meputso ya diteng	Meputso ya polelo
08	07
07	06
06	05
05	04
04	03
03	02
02	01
01	00